

Quickscan flora en fauna

Steunenbergweg 6, Olst

Eelerwoude
kleurt het landelijk gebied

Quickscan flora en fauna

Steunenbergweg 6, Olst

Opdrachtgever

Provincie Overijssel
T.a.v. dhr. R. Kramer
Luttenbergstraat 2
8012 EE Zwolle

Opdrachtnemer

Eelerwoude
Mossendamsdwarsweg 3
7472 DB Goor
T 0345 72 70 00
F 0345 72 70 10
E info@eelerwoude.nl
I www.eelerwoude.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: P6357
Datum: 24-7-2017
Projectleider: M. Elshof
Opgesteld: V. de Lenne

© Eelerwoude 2015, niets uit deze uitgave
mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt worden zonder schriftelijke
toestemming van Eelerwoude bv.
De opmaak van dit rapport gaat uit van
dubbelzijdig afdrukken

INHOUD

1	INLEIDING	4
2	HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING	5
2.1	Huidige situatie	5
2.2	Ruimtelijke ontwikkeling.....	6
3	NATUURWETGEVING EN -BELEID	8
3.2	Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998	10
3.3	Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur.....	11
3.4	Bescherming houtopstanden	11
4	METHODE	14
4.1	Bureauonderzoek.....	14
4.2	Veldonderzoek	14
5	BESCHERMDE SOOREN & EFFECTENBEOORDELING	15
5.1	Flora	15
5.2	Zoogdieren	15
5.3	Vogels	18
5.4	Amfibieën	20
5.5	Reptielen.....	21
5.6	Vissen	21
5.7	Ongewervelden.....	21
6	CONCLUSIES	22
6.1	Conclusie	22
6.2	Geldigheid onderzoek	23
	LITERATUURLIJST	24
	BIJLAGE 1: INRICHTINGSSCHETS	25

1

INLEIDING

Binnen het plangebied aan de Steunenbergweg te Olst zullen enkele veechuren gesloopt worden. Op deze locatie zal nieuwe bebouwing teruggebouwd worden.

In verband met deze ontwikkeling is een toetsing van de plannen aan de natuurwetgeving en –beleid noodzakelijk. Met deze toetsing moet duidelijk worden dat de ontwikkeling gerealiseerd kan worden en dat er geen belemmeringen bestaan vanuit de natuurbescherming.

De eerste stap in deze toetsing is een quickscan flora en fauna. De quickscan richt zich op het verkrijgen van een geïnformeerd beeld van de mogelijke consequenties vanuit de natuurwetgeving en -beleid. Het onderzoek heeft bestaan uit een visuele inspectie van de locaties en het raadplegen van vrij beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde planten- en diersoorten. Op basis daarvan worden uitspraken gedaan over de (mogelijke) effecten van de voorgenomen ontwikkeling en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen.

In dit rapport worden de resultaten van de quickscan gepresenteerd en getoetst aan de natuurwetgeving.

2

HUIDIGE SITUATIE EN ONTWIKKELING

2.1 Huidige situatie

Binnen het plangebied (zie figuur 2) ligt een agrarisch erf. Op het voorerf bevindt zich een woonhuis met deel (karakteristieke IJsselhoeve) met bijbehorende rietgedekte schuur en kleine kapschuur, op het achtererf bevinden zich een aantal aanliggende grote agrarische veeschuren. De groenstructuren op het erf beperken zich met name tot het voorerf rondom de woning. Daarnaast bevindt zich een oude fruitboomgaard aan de noordwest kant van het erf. De omgeving van het plangebied bestaat uit een redelijk grootschalig agrarisch gebied waar zich de groenstructuren met name rondom de erven en wegen concentreren. Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een groot bosgebied.

Onderstaande foto's geven een impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Figuur 1: enkele foto's van het plangebied en de directe omgeving

2.2 Ruimtelijke ontwikkeling

De initiatiefnemer heeft een plan ontwikkeld waarbij de agrarische veeschuren op het achtererf gesloopt worden. De karakteristieke boerderijwoning met rietgedekte schuur en kleine kapschuur op het voorerf blijven behouden. Op het achtererf zal bebouwing gerealiseerd worden. De bestaande beplanting op het voorerf blijft gehandhaafd. Voor een impressie van de inrichting wordt verwezen naar de inrichtingsschets die is opgenomen in bijlage 1.

Figuur 2: Plangebied

3

NATUURWETGEVING EN -BELEID

Vanaf 1 januari 2017 bestaat de Nederlandse natuurwetgeving uit de Wet natuurbescherming. Deze wet vervangt de drie wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet. De bevoegdheid is geheel bij de betreffende provincie, waarin de activiteit zich plaatsvindt komen te liggen.

De Wet natuurbescherming bestaat uit 3 onderdelen: de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van bosopstanden. Naast de natuurwetgeving bestaat het natuurbeleid, waarbij de kern wordt gevormd door het Natuur Netwerk Nederland, afgekort de NNN. In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de wetgeving en het natuurbeleid.

3.1 Bescherming van soorten

De bescherming van soorten is verdeeld in drie categorieën: soorten van de Vogelrichtlijn, soorten van de Habitatrichtlijn en overige soorten.

Wettelijk zijn enkele uitzonderingen opgesteld, waarvoor geen ontheffing nodig is:

- Handelingen volgens instandhoudingsmaatregelen of passende maatregel door provincie;
- Handelingen volgens een beheerplan of ander plan of programma of een programma per AMvB;
- Mits dat beheerplan, plan of programma voldoet aan de ontheffingsgronden; en het betreffende bestuursorgaan tevens bevoegd is om vrijstelling of ontheffing te verlenen of daarmee instemt;
- Ter voorkoming van schade (hele land of per provincie);
- Ter voorkoming van overlast (hele land of per provincie);
- Ter beperking van de populatie;
- Ter bestrijding van invasieve soorten;
- Voor de jacht, zoals wilde eend houtduif, haas en konijn.

Voor alle soorten geldt de zorgplicht. De beschermde status van de overige soorten verschilt per provincie. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor nationaal beschermde soorten. Er is dan geen ontheffing nodig voor werkzaamheden.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Hieronder vallen alle van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 Vogelrichtlijn.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk doden of vangen;
- opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren vernielen e.d.;
- eieren onder zich te hebben;
- opzettelijk te storen, tenzij dit geen wezenlijke invloed heeft;
- vogels dood of levend, of herkenbare delen daarvan te verkopen, vervoeren of aanwezig te hebben voor verkoop.

Uitgezonderd zijn de soorten die door de AMvB zijn aangewezen. Hieronder vallen onder andere de Canadese gans en de Houtduif. Onder bepaalde voorwaarden mogen deze handelingen wel uitgevoerd worden. U heeft dan een ontheffing of vrijstelling nodig. Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden als er geen andere bevredigende oplossing is en als het nodig is in verband met de volksgezondheid, openbare veiligheid, luchtverkeer, schade aan gewassen en dergelijk, bescherming van flora en fauna, onderzoek of onderwijs, herinvoering van soorten, vangen van bepaalde kleine hoeveelheden en geen verslechtering van de staat van instandhouding.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Soorten die staan in het Verdrag van Bern en Bijlage I van het Verdrag van Bonn. De soorten staan in bijlage 1.

Handelingen die de wet verbiedt zijn:

- opzettelijk te doden of te vangen;
- opzettelijk te verstoren;
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen;
- opzettelijk te plukken of te verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen;
- anders dan voor verkoop, onder zich te hebben of te uitvoeren.

Er zijn vrijstellingen opgesteld via de provinciale verordening of ministeriële regeling. Een ontheffing kan bij de provincie worden aangevraagd. Een ontheffing kan verkregen worden ter bescherming van flora- en fauna, voorkoming "ernstige schade" aan gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendommen, in belang van de volksgezondheid, openbare veiligheid of andere dwingende reden van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van wezenlijk gunstige effecten voor het milieu. Daarnaast zijn de wettelijke uitzonderingen van toepassing.

Overige soorten

Dit zijn de soorten die genoemd worden in de bijlage van Wet natuurbescherming. Voor de lijst van de overige beschermde soorten zie bijlage 1. Onder dit beschermingsregime is het verboden om:

- Voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen;
- Vaatplanten opzettelijk te plukken, verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen.

Voor deze soorten gelden dezelfde vrijstellingsgronden als bij de soorten van de Habitatrictlijn en zijn er een groot aantal overige uitzonderingsgronden. Voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en het algemeen belang is er een vrijstelling.

Zorgplicht

De bescherming van soorten gaat uit van de intrinsieke waarde van alle dieren en planten. De mens moet daar zorgvuldig mee omgaan. Daarom is de zorgplicht in artikel 1.11 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten en hun leefomgeving en voor Natura 2000-gebieden. Dat betekent dat iedereen naar redelijkheid nadelige effecten:

- moet voorkomen;
- moet beperken;
- ongedaan moet maken.

3.2 Natura 2000-gebieden, Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een samenhangend netwerk van natuurgebieden in Europa. Natura 2000 bestaat uit gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese Vogelrichtlijn (79/409/EEG) en gebieden die zijn aangemeld op grond van de Europese Habitatrictlijn (92/43/EEG). Voor alle gebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen. De kern van de bescherming is dat deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar mogen worden gebracht.

Activiteiten mogen geen negatieve effecten hebben op de waarden waarvoor het gebied is aangewezen. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen. Maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Gevolgen plangebied

In de directe omgeving van het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden. Op ongeveer 5 km afstand ligt het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied uiterwaarden IJssel. Gezien de afstand tot dit Natura 2000-gebied, de invulling van de tussenliggende gebieden en de voorgenomen werkzaamheden wordt niet verwacht dat de werkzaamheden een invloed hebben op aangewezen habitattypen en -soorten. Derhalve is er geen reden om aan te nemen dat er kans is op een belemmering van de kernopgaven van het Natura 2000-gebied, zij het door een rechtstreekse invloed, cumulatieve invloed of externe werking. Een toetsing op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.3 Natuurnetwerk Nederland / Ecologische Hoofdstructuur

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. In de wet heet dit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het Natuurnetwerk is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. In of in de directe nabijheid van de NNN/EHS geldt het 'nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als zij de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Wanneer bij een ontwikkeling mogelijke effecten op de NNN/EHS denkbaar zijn, is het raadzaam (en in sommige gevallen noodzakelijk) een NNN/EHS-toetsing uit te voeren.

Gevolgen plangebied

Het plangebied en omliggende gebied maakt geen onderdeel uit van de NNN/EHS. Het plangebied ligt op ongeveer 200 meter van begrensd NNN/EHS-gebied. Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten verwacht op de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN/EHS. Van afname van areaal is geen sprake, tevens worden geen effecten verwacht die de wezenlijke waarden en kenmerken van de NNN/EHS significant aantasten. Een toetsing aan het NNN/EHS-beleid wordt daarom niet noodzakelijk geacht.

3.4 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Een kapmelding is verplicht bij de kap van bomen buiten de bebouwde kom (ihkv Boswet) indien kap plaatsvindt in een houtopstand van 10 are of meer of een bomenrij van 20 bomen. Er geldt een 1 op 1 herplantplicht. Provincies bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel is er geen herplantplicht.

Bescherming van houtopstanden

Het omhakken of rooien van bossen is niet zomaar toegestaan in de wet natuurbescherming.

Onder bos wordt verstaan:

- alleen bossen die buiten de 'bebouwde kom Boswet' liggen;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are (1.000 m²);
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat.

Indien een bos wordt gekapt, dient een melding te worden gedaan bij de betreffende provincie. Dit geldt ook voor het bij rooien en het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging van bomen tot gevolg hebben. Hieronder valt ook beschadiging door vee.

De gemeente stelt de grenzen van de 'bebouwde kom Boswet' bij besluit vast. Deze grenzen kunnen afwijken van de 'bebouwde kom Verkeerswet'. Het besluit wordt door de provincie goedgekeurd. De grenzen zijn bij de gemeente na te vragen.

U hoeft de voorgenomen kap van een houtopstand niet te melden als het gaat om:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e. kweekgoed;
- f. uit populieren of wilgen bestaande;
 1. wegbeplantingen;
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g. het dunnen van een houtopstand;
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 2. bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.
- i. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel;
- j. het vellen van houtopstanden voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;
- k. het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in een goedgekeurde gedragscode;

De provincie kan u een kapverbod opleggen. Mag er wel worden gekapt, dan moet u meestal ook nieuwe bomen aanplanten. De provincie kan u hiervan ontheffing of vrijstelling verlenen. Dit hangt ervan af of er hiervoor een provinciale verordening is opgesteld. Misschien heeft u ook een omgevingsvergunning nodig. Het aanvragen van deze vergunning en het indienen van een kapmelding moet u apart van elkaar doen.

Voorwaarden

Als u bossen mag kappen, dan moet u meestal dezelfde grond herbeplanten. Dit doet u:

- op een bosbouwkundige manier;
- binnen 3 jaar na het kappen van het bos;
- volgens de regels van de provinciale verordening (als de provincie die hiervoor heeft opgesteld).

De provincie kan een verordening hebben opgesteld voor:

- de gegevens die u bij de melding verstrekt;
- de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan;
- de wijze waarop de melding wordt gedaan;
- de situatie waarin u een bos niet mag kappen;
- de voorwaarden voor een herplantplicht, de vrijstelling en ontheffing daarvan.

Gevolgen plangebied

Er worden geen bomen gekapt. Een nadere toetsing houtopstanden wordt niet noodzakelijk geacht.

4

METHODE

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht op basis van een verkennend veldbezoek op dinsdag 24 februari 2015.

4.1 Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en, indien beschikbaar, regionale verspreidingsinformatie. Landelijke en provinciale verspreidingsinformatie zijn geraadpleegd met betrekking tot planten, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren. Hiervoor zijn met name verspreidingsatlassen geraadpleegd. Uit de landelijke verspreidingsinformatie (atlassen), welke deels gedateerd zijn, moet blijken of in de omgeving van de locatie in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn daarbij veelal niet bekend. Deze gegevens hebben vaak betrekking op atlasblokken (5x5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom veelal betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

4.2 Veldonderzoek

Het veldbezoek is op 24 februari 2015 door V. de Lenne, ecologisch adviseur bij Eelerwoude, uitgevoerd bij droog weer met een temperatuur van ongeveer 8 graden. Het veldbezoek was verkennend van aard, waarbij aan de hand van de aanwezige terreintypen het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten is bepaald dan wel ingeschat.

5

BESCHERMDE SOOREN & EFFECTENBEOORDELING

5.1 Flora

Voorkomen en functie

Er zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde planten aangetroffen binnen het plangebied. De vegetatie op het erf bestaat voornamelijk uit algemene soorten als hondsdrif, gewone witbol, kleeftkruid, brandnetel, brede weegbree etc. Gelet op de aanwezige terreintypen, het beheer en de functie van het plangebied is het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen. Ook uit literatuurbronnen zijn geen gegevens van beschermde soorten bekend.

Effecten en ontheffing

Binnen het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Deze worden hier gelet op de aanwezige groeiplaatsomstandigheden ook niet verwacht.

Conclusie flora: Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor flora is niet noodzakelijk.

5.2 Zoogdieren

5.2.1 Vleermuizen

Voorkomen en functie

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied kunnen aan de hand van aanwezige terreintypen en gegevens uit diverse literatuurbronnen een aantal vleermuissoorten worden verwacht. Het gaat om (vrij) algemeen voorkomende soorten als, gewone dwergvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en eventueel rosse vleermuis. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd onder de habitatrichtlijn.

Tijdens het veldbezoek is beoordeeld of het plangebied geschikt is voor vleermuizen. Hierbij is onderscheid gemaakt in: verblijfplaats, vliegroute en foerageergebied.

Verblijfplaats

Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van een netwerk van vaste rust- en verblijfplaatsen. Deze verblijfplaatsen kunnen o.a. de volgende functies hebben:

- Kraamverblijfplaats.
- Zomerverblijfplaats.

- Paar- en/of baltsverblijfplaats.
- Winterverblijfplaats.

Onder de vleermuizen zijn gebouwbewonende en/of boombewonende soorten aanwezig. Gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn hoofdzakelijk gebouwbewonend. Rosse vleermuis en watervleermuis zijn voornamelijk boombewonend en gewone grootoorvleermuis, franjestaart en ruige dwergvleermuis bewonen zowel bomen als gebouwen. Voorbeelden van verblijfplaatsen in gebouwen zijn ruimtes in spouwmuren en achter boeiboorden en gevelbetimmering. Holten en spleten in bomen en ruimtes achter loszittend schors zijn voorbeelden van verblijfplaatsen in bomen.

Vanuit de verschillende functies van de verblijfplaats worden weer andere eisen gesteld aan bijvoorbeeld het klimaat, de toegankelijkheid en de expositie van het verblijf ten opzichte van de zon. Als kraamverblijfplaats worden meestal gebouwen en/of bomen uitgekozen waarbinnen een constant klimaat heerst. Bij gebouwen zijn dit voornamelijk woningen met een spouwmuur of een geïsoleerd dak. Sommige vleermuizen hebben aan een opening van 1-2 cm voldoende om naar binnen te kruipen. Bij bomen gaat het meestal om dikke, oude bomen met een dikke restwand.

Tijdens het veldwerk zijn de te slopen gebouwen beoordeelt op de potentie als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen.

De te slopen veeschuren zijn ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen vanwege diverse redenen:

Slechts korte gedeelten spouwmuur

- Gebouwen zijn niet bewoond waardoor een ongeschikt microklimaat heerst (grote temperatuursverschillen geen warme spouw);
- Schuren zijn gedeeltelijk open en in vervallen staat waardoor er veel tocht aanwezig is.
- Aanwezigheid van een golfplatendak
- Geen sporen van vleermuizen in de te slopen schuren.
- Betere alternatieven in de directe omgeving.

Daarnaast is er op het erf een woonhuis die geschikter is als verblijfplaats voor vleermuizen; deze woning blijft behouden. Tevens bevindt zich op korte afstand van het erf een aanliggend erf met enkele gebouwen (waaronder een woonhuis) die geschikter zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De groenstructuren op het erf blijven gehandhaafd.

Vliegroure/foerageergebied

De bomenlaan langs de Steunbergerweg kan dienen als vliegroure voor vleermuizen, deze laan verbindt geschikt foerageergebied met diverse erven waar zich potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen bevinden. Op het erf kunnen in de luwte van de bebouwing en groenstructuren diverse vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger foerageren.

Effecten en ontheffing

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Wet natuurbescherming. Het verjagen, vangen en doden van individuen van beschermde soorten, evenals het verstoren of vernielen van vaste verblijfplaatsen (inclusief de functionele leefomgeving) is verboden vanuit de Wet natuurbescherming. De functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen dient te allen tijde gegarandeerd te blijven.

Geen effecten op verblijfplaatsen

De te slopen bebouwing is ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten.

Vliegroure en foerageergebied niet aangetast

Met de ruimtelijke ontwikkelingen worden geen effecten verwacht op vleermuizen die foerageren en/of een vliegroure hebben. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied. De mogelijke vliegroure langs de Steunbergerweg blijft behouden.

Conclusie vleermuizen: Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet van toepassing voor vleermuizen.

5.2.2 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen en functie

Het is aannemelijk dat het plangebied en de nabije omgeving onderdeel uitmaakt van het leefgebied van grondgebonden zoogdieren waaronder egel, konijn, haas, vos, ree, kleine marterachtigen, mol en algemene (spits) muizensoorten. Tijdens het veldbezoek zijn ook konijn, ree en haas vastgesteld. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Overijssel. Tevens geldt dat de ontwikkeling positief is voor de genoemde soorten door een toename van groenstructuren.

In de omgeving is eveneens het voorkomen van steenmarter en eekhoorn bekend (*zoogdiervereniging.nl*). nationaal beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling in provincie Overijssel geldt. Steenmarter komt in de regio veelvuldig voor. Deze soort is in allerlei biotopen (van agrarisch tot stedelijk gebied) te vinden en komt algemeen voor in de directe omgeving. Er zijn tijdens het veldbezoek geen verblijfplaatsen en sporen (uitwerpselen, krabsporen) waargenomen van steenmarter. Mogelijk maakt het plangebied onderdeel uit van het leefgebied van steenmarter. Ook eekhoorn komt in de omgeving voor. Er is tijdens het veldbezoek dan ook gelet op de mogelijke aanwezigheid van (nesten van) eekhoorn. Er zijn geen eekhoorns of eekhoornnesten aangetroffen.

Overige nationaal beschermde zoogdieren of soorten die vanuit de habitatrichtlijn beschermd zijn worden niet verwacht, gezien het huidige verspreidingsgebied en biotoop (erf).

Effecten en ontheffing

Voor steenmarter geldt dat de te slopen schuren geen vaste rust- en verblijfplaats vormen voor de soort. Het plangebied blijft ook na sloop geschikt als foerageergebied. Negatieve effecten op steenmarter worden niet verwacht.

De ontwikkeling zal naar verwachting geen negatief effect hebben op grondgebonden zoogdieren. De ontwikkeling heeft naar verwachting met name een positief effect door een toename van groenstructuren (leefgebied en voedsel).

Conclusie: Met de voorgenomen werkzaamheden worden geen negatieve effecten op grondgebonden zoogdieren verwacht. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet van toepassing voor grondgebonden zoogdieren.

5.3 Vogels

Alle vogels zijn als soort beschermd in de wet Natuurbescherming. Onderscheid kan gemaakt worden tussen vogels met jaarrond beschermde nesten en overige broedvogels.

Vogels met jaarrond beschermde nesten, komen elk jaar terug bij hun nest, of maken hier jaarrond gebruik van. Deze nesten mogen ook buiten het broedseizoen niet verwijderd worden.

Voorkomen en functie

Onder andere de volgende vogelsoorten zijn in en rondom het plangebied aangetroffen: koolmees, houtduif, holenduif, merel, huismus, spreeuw en kramsvogel. Daarnaast kunnen ook andere (bos)vogelsoorten in het plangebied voorkomen. Koolmees en spreeuw vallen onder categorie 5 van de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' (zie kader).

In de sinds augustus 2009 geldende 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' zijn in categorie 5 van deze lijst een aantal vogelsoorten opgenomen die ook binnen het plangebied zijn aangetroffen. Het gaat om een groep van broedvogelsoorten die vaak terugkeert naar de plaats waar ze hebben gebroed, maar die over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats door bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkelingen verloren is gegaan, uit te wijken naar andere locaties in de omgeving. De soorten uit categorie 5 vragen om extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Nesten van categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Jaarrondsoorten - categorie 1 tot en met 4

In vrijwel alle veeschuren op het erf zijn verse sporen (braakballen en kruitsporen) van kerkuil aangetroffen. De kerkuil broed in de nestkast die in de te slopen veeschuur hangt. Volgens de bewoner zijn er dit jaar 7 jongen geringd. Naast kerkuil, komt steenuil voor op

het erf in zowel de te slopen veeschuur als de te handhaven rietgedekte schuur. De meeste sporen zijn echter gevonden in de te slopen veeschuur. Steenuil broedt hier vermoedelijk onder het golfplatendak. Deze ruimte is gemakkelijk te bereiken via diverse loshanden platen. De rietgedekte schuur wordt als rusplaats gebruikt, een verblijfplaats in deze schuur is gezien het ontbreken van mogelijkheden niet waarschijnlijk.

Op het erf zijn enkele huismussen waargenomen. Er is echter weinig nestgelegenheid aanwezig voor huismus op het erf. Verblijfplaatsen in de te slopen schuren gezien het golfplatendak en het ontbreken van mogelijkheden niet waarschijnlijk. Ook zijn er geen (oude) nesten van huismus aangetroffen. De woning op het erf heeft een rietdak waardoor ook deze naar waarschijnlijkheid niet gebruikt wordt als verblijfplaats. Hoogstwaarschijnlijk zijn de foeragerende huismussen afkomstig van het naburige erf waar ze onder de pannen van de woning broeden.

Effecten en ontheffing

Broedvogels algemeen

Voor alle beschermde, inheemse (ook de algemeen voorkomende) vogelsoorten geldt vanuit de Wet natuurbescherming een verbod op handelingen die nesten of eieren beschadigen of verstoren. Ook handelingen die een vaste rust- of verblijfplaats van beschermde vogels verstoren, zijn niet toegestaan. In de praktijk betekent dit dat verstorende werkzaamheden alleen buiten het broedseizoen¹ uitgevoerd mogen worden, tenzij nader onderzoek heeft uitgewezen dat broedvogels afwezig zijn.

Categorie 5

Leefgebied blijft voor deze soorten afdoende voorhanden. Compenserende maatregelen, nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing, omdat een negatief effect wordt verwacht op de lokale of regionale populatie van de soort, is dan ook niet aan de orde.

Jaarrondsoorten - categorie 1 tot en met 4

Rust- en verblijfplaatsen van vogelsoorten van categorie 1 tot en met 4 zijn jaarrond beschermd in de Wet natuurbescherming. Ook de functionele leefomgeving is daarbij beschermd. Zowel kerkuil als steenuil gebruiken de te slopen veeschuur als vaste rust- en verblijfplaats.

Kerkuil

Kerkuil heeft in een vaste rust- en verblijfplaats in de nestkast in de te slopen veeschuur. Door de voorgenomen sloop van de schuur treedt verstoring op kerkuil en zijn verblijfplaats op. Het verstoren van een vaste rust- en verblijfplaats is ontheffingsplichtig. Deze ontheffing kan aangevraagd worden voor belang 'j ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' indien kerkuil alleen van nestlocatie hoeft te veranderen. Het permanent vernietigen van de verblijfplaatsen kan namelijk alleen als er een groot openbaar belang is. Om mogelijk te maken dat de vogels in het gebied kunnen voortbestaan (en dus alleen

¹ In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

hoeven te verhuizen) dienen dan een aantal compenseerde en mitigerende maatregelen genomen te worden:

Geadviseerd wordt zo spoedig mogelijk een extra nestkast voor kerkuil te plaatsen in de te behouden rietgedekte schuur. Hiervoor kan contact opgenomen worden met de lokale vogelwerkgroep die de jonge kerkuilen jaarlijks ringt op het erf. Eventueel kan Eelerwoude dit ook voor u verzorgen. Indien kerkuil zich vestigt in deze nestkast voor de geplande sloop is het aanvragen van een ontheffing voor kerkuil niet noodzakelijk.

Steenuil

Steenuil heeft een verblijfplaats onder het plaatwerk van de te slopen veeschuur. Door de sloop van de veeschuur gaat een vaste rust- en verblijfplaats van steenuil verloren. Het verstoren/vernietigen van een vaste rust- en verblijfplaats is ontheffingsplichtig. Deze ontheffing kan aangevraagd worden voor belang 'j ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' indien de steenuil alleen van nestlocatie hoeft te veranderen. Het permanent vernietigen van de verblijfplaatsen kan namelijk alleen als er een groot openbaar belang is. Om mogelijk te maken dat de vogels in het gebied kunnen voortbestaan (en dus alleen hoeven te verhuizen) dienen dan een aantal compenseerde en mitigerende maatregelen genomen te worden:

Geadviseerd wordt zo spoedig mogelijk een steenuilkast te plaatsen in de te behouden fruitboomgaard. Voor het plaatsen van een kast kan contact opgenomen worden met de lokale vogelwerkgroep. Eventueel kan Eelerwoude dit ook voor u verzorgen. Indien steenuil zich vestigt in deze nestkast voor de geplande sloop is het aanvragen van een ontheffing voor steenuil niet noodzakelijk.

Conclusie vogels: Voor kerkuil en steenuil dienen nestkasten geplaatst te worden in de te behouden rietgedekte schuur en in de fruitboomgaard. Mochten beide soorten zich voor de sloop van de veeschuur in deze nestkasten vestigen dan is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk. Indien kerkuil en/of steenuil zich niet vestigen in deze nestkasten dan gaat met de sloop van de veeschuur een vaste rust- en verblijfplaats van kerkuil en/of steenuil verloren. Het verstoren of vernietigen van een vaste rust en verblijfplaats is ontheffingsplichtig. Hier zal in dit geval een ontheffing voor aangevraagd moeten worden.

5.4 Amfibieën

Een aantal soorten, zoals bruine kikker en gewone pad, kunnen het plangebied gebruiken als landbiotoop.

Beschermde amfibieën (o.a. kamsalamander en poelkikker) worden niet verwacht in het plangebied vanwege het ongeschikte habitat voor deze soorten en/of het bekende verspreidingsgebied.

Effecten en ontheffing

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een (tijdelijke) verstoring van genoemde algemene amfibieën. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het gebied na werkzaamheden weer geschikt is voor deze soorten. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling.

Conclusie amfibieën: nader onderzoek of een ontheffing is niet noodzakelijk voor beschermde amfibieën.

5.5 Reptielen

Voorkomen en functie

In het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van reptielen. Beschermde reptielen zijn gebonden aan specifieke terreinen (o.a. heideterreinen en venranden) welke ontbreken in en rond het plangebied.

Effecten en ontheffing

Reptielen worden niet verwacht in het plangebied. Van negatieve effecten is geen sprake.

Conclusie reptielen: nader onderzoek of een ontheffing is niet noodzakelijk voor reptielen.

5.6 Vissen

Voorkomen en functie

Binnen het plangebied zijn geen waterelementen aanwezig, (beschermde) vissen zijn niet aanwezig binnen de projectlocatie.

Effecten en ontheffing

Vissen worden niet verwacht in het plangebied. Van negatieve effecten is geen sprake.

Conclusie vissen: nader onderzoek of een ontheffing is niet noodzakelijk voor vissen.

5.7 Ongewervelden

Van de overige soortgroepen als dagvlinders en libellen kan gesteld worden dat de beschermde soorten voornamelijk gebonden zijn aan specifieke terreintypen zoals hoogveen, droge- en vochtige heiden en vennen. Deze biotopen worden voornamelijk in natuurgebieden aangetroffen en ontbreken binnen het plangebied. Populaties van beschermde ongewervelden worden daarom niet verwacht in het plangebied.

Conclusie ongewervelden: nader onderzoek of een ontheffing is niet noodzakelijk voor ongewervelden.

6

CONCLUSIES

6.1 Conclusie

Op basis van deze quickscan wordt geen toetsing van de effecten van de ontwikkeling op beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebied en/of Ecologische Hoofdstructuur) noodzakelijk geacht. Beschermde soorten (Wet natuurbescherming) worden wel verwacht.

Binnen het plangebied kunnen meerdere beschermde soorten voorkomen. Het gaat om steenmarter, vleermuizen en broedvogels. Met de voorgenomen werkzaamheden sloop van een aantal veeschuren worden echter geen negatieve effecten op steenmarter en vleermuizen verwacht. Wel kunnen met de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten optreden op broedvogels. Werkzaamheden dienen buiten het broedseizoen² uitgevoerd te worden, tenzij nader onderzoek kort voor de werkzaamheden heeft uitgewezen dat broedvogels afwezig zijn.

Voor kerkuil en steenuil dienen nestkasten geplaatst te worden in de te behouden rietgedekte schuur en in de fruitboomgaard. Mochten beide soorten zich voor de sloop van de veeschuur in deze nestkasten vestigen dan is het aanvragen van een ontheffing niet noodzakelijk. Indien kerkuil en/of steenuil zich niet vestigen in deze nestkasten dan gaat met de sloop van de veeschuur een vaste rust en verblijfplaats van kerkuil en/of steenuil verloren. Het verstoren of vernietigen van een vaste rust en verblijfplaats is ontheffingsplichtig. Hier zal in dit geval een ontheffing voor aangevraagd moeten worden.

² In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Globaal gaat het echter om de periode van 15 maart tot 15 juli.

6.2 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. Het bevoegd gezag (ministerie van Economische Zaken in deze) hanteert de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar strikt beschermde soorten

“Onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”

Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in 2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten leiden.

LITERATUURLIJST

- Creemers R.C.M. & van Delft J.J.C.W. (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*, - *Nederlandse fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European invertebrate Survey – Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk & J.B.M. Thissen (1992). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Utrecht: KNNV.
- Dienst Regelingen (2009). *Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing ruimtelijk ingrepen*.
- Limpens, H. , K. Mostert en W. Bongers (1997). *Atlas van de Nederlandse Vleermuizen*. Utrecht: KNNV Uitgeverij.
- Vogel R.L., Bouwma I., Koese B., Kranenbarg J., La Haye M., Odé B., Sierdsema H., Sparrius L., Verburg P. & Zollinger R. (2013). *Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn*. Sovon-rapport 2013.015. Sovon, Nijmegen.

Natura 2000: - www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

Soortinformatie:- www.zoogdiervereniging.nl

- www.ravon.nl

Waarnemingen:- www.telmee.nl

- ndff-ecogrid.nl

BIJLAGE 1: INRICHTINGSSCHETS

